

Gizemli kutular, 6 bin çocuğa 'bilimsel düşünmeyi' tanıttık.

Gizemli kutunun içinde ne vardı?

Bir grup bilim insanı, gazeteci, çocuk ve bir belediye başkanı kapalı kutuları evirip çevirerek içindekini tahmine çalıştı. Sonuç, herkesi şaşırttı.

UMAY AKTAŞ SALMAN
İSTANBUL
umay.aktas@radikal.com.tr

"Eskiden bilim insanların çok akıllı olduğunu düşünüyordum. Ama artık onların da bizim gibi insan olduğunu, sadece daha meraklı ve sabırlı olduklarını düşünüyorum"... "Artık cevabını bilmesem bile araştırma yapacağım"... "Kendi fikirlerimin de çok

önemli olduğunu hissettim"... "Bilimin içinde mutlaka bir bilinmeyen olduğunu ve en önemli şeyin sorgulamaktan vazgeçmemek olduğunu anladım"... "Kendimi bir bilim insanı olarak hissettim. Çünkü ikna etmeye çalıştık, tartıştık, bilimin gelişmesi için fikirler ürettik"...

Öğrencilerin bilim hakkındaki düşüncelerini değiştiren, bilimin uzak olmadığını, yaşamın içinde olduğunu fark ettiren çalışmanın adı 'Gizemli Kutular'. Londra Bilim Müzesi tara-

findan geliştirilen bu atölye çalışması bu sene İnfomal Eğitim/çocukistanbul tarafından ücretsiz olarak 6 bin çocuğa uygulanacak.

Geçen sene pilot uygulaması yapılan Gizemli Kutular, bu yıl kasım ayında start aldı. Atölyenin tanıtımı geçen hafta yapıldı. Bu kez grubun olduğu masaların etrafında çocuklar yerine bilim insanları ve gazeteciler vardı. Sabancı Üniversitesi'nden Astrofizik Uzmanı ve Türkiye Bilimler Akademisi üyesi Prof.Dr. Ali Alpar, Bilkent Moleküler Biyoloji ve Genetik bölümünden Doç.Dr. Uygur Tazebay, Bakırköy Devlet Hastanesi'nden Patolog Uzman Dr. Mehmet Uri katılan bilim insanlarından bazılarıydı.

Çocuklara rezil olmayalım!

Gruplar sırayla verilen altı kutunun içinde ne olduğunu tahmin etmeye çalıştı. Kutular sallandı, içindekilerin sesi dinlendi, nesnelere nasıl hareket ettiği anlaşılmasına çalışıldı, ağırlığı üzerinden maddenin ne olacağı sorgulandı. Bilim insanları ve gazeteciler önlerindeki kâğıtlara kutunun içindeki maddenin özelliklerini sıraladı, her masa kendi görüşünü tartışıp bir sonuca vardı. Sonuçlar tartışıldı.

Benim bulduğum masada Koç Üniversitesi Psikoloji bölümün-

den Doç.Dr. Zeynep Cemalcılar, İTÜ Makine Mühendisliği bölümünden Yrd. Doç. Dr. Murat Çakan, gıda biyoteknolojisi uzmanı Dç. Dr. Levent Dagasan ve Eyüp Belediye Başkanı İsmail Kavuncu vardı. Çocuklar bizi izlerken fısıfısı konuştu, güldü. Bizleri çocuklara karşı küçük düşme telaşı sardı. Çocukların vardığı sonuçları merak eden, bizim sonuçlarımızla kıyaslamak isteyen bilim insanları oldu! Masalardan "Bu sorunun cevabından biz zararlı çıkarız" sesleri ve kahkahalar yükseldi.

Herkes kendi sonucunun doğru olup olmadığını merak ederken sürprizli son bilim insanlarını bile şaşırttı. Kutuların içindekini

ne atölyeyi geliştiren Londra Bilim Müzesi Eğitim Koordinatörü Karen Davies ne atölyeyi uygulayan çocukistanbul çalışanları biliyordu! Atölye bilimde bir son olmadığını ve bilimsel bilginin değişebilir olma özelliğini anlatıyordu. Yine de hep bir ağızdan "Böyle bırakacak mısınız" sesleri duyuldu. Sonradan öğrendik ki İngiltere'de kutuların içinde ne olduğunu çok merak eden öğrenciler onları x-ray cihazından geçir-meye çalışarak da cevapları öğrenmeyi denemiş.

Atölye, 10-15 yaş grubu öğrencilerin bilime olan ilgisini ve motivasyonunu arttırmayı amaçlıyor. Bilimin yaşam içinde nasıl şekillendiğini deneyimleyerek gösteren atölyede öğrencilerin tartışma, merak etme, argüman geliştirme, iletişim, dinleme, işbirliği ve hayal gücü gelişiyor. Atölyeyi T-bank, Pınar Gıda, ve İçecek Grubu, Dupont ve Eyüp Belediyesi destekliyor. Amaç atölyenin ücretsiz olarak İstanbul ve Türkiye'ye yayılması.

